

Nr 371.

Av herr **Röing**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 129, angående krigstidstillägg och krigstidshjälp under år 1917 åt befattningshavare i statens tjänst.

I Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 129, angående krigstidstillägg och krigstidshjälp under år 1917 åt befattningshavare i statens tjänst föreslås, att det procentuellt utgående krigstidstillägget skall utgöra 15 procent å lönen samt att beloppet absolut begränsas till 600 kronor. Vid lön överstigande 4,000 kronor komme härigenom det procentuella tillägget att i mån av lönens storlek nedgå under ovan angivna gräns.

Dyrtidstillägget avser ju huvudsakligen att utgöra ett vederlag för de sedan krigets början stegrade levnadskostnaderna. Enligt socialstyrelsens statistik uppgick i januari 1917 stegringen i utgifter för livsmedel, lyse och bränsle i genomsnitt för hela riket till 60.4 procent. Med ledning av eljest kända förhållanden torde stegringen i en familjs *hela* budget vid samma tid kunna anslås till 50 procent. Det procentuella tillägget utgör följaktligen endast en ringa del av den utgiftsökning som inträtt under kristiden, och i all synnerhet gäller detta de högre inkomsttagarna.

Härtill kommer ytterligare, att stegringen i varupriserna alltjämt fortsätter. Enligt vad jag förspott, torde stegringen under februari t. o. m. hava varit starkare än förut och vi hava sannolikt att vänta ytterligare stegring under krigets fortsättning. Framför allt bör påpekas, att till ökningen i utgifter för livsmedel, kläder o. s. v. nu även kommit hyresstegring, vilken i många fall uppgått ända till 50 procent av förut utgående hyra. Det torde utan överdrift kunna påstås, att denna sista utgiftsökning icke kan bäras av ett stort antal löntagare, därest icke ett större dyrtidstillägg än vad Kungl. Maj:t föreslagit beredes dem.

Bihang till riksdagens protokoll 1917. 4 saml. 167 häft. (Nr 371—374.) 1

Sker så icke, måste för stora delar av löntagarklassen en sänkning av bostadsstandarden inträffa med onödiga och kostsamma omflyttningar samt mindre önskvärda följder i hygieniskt och socialt avseende.

Åtminstone i någon mån skulle de nu antydda svårigheterna undvikas, om riksdagen ville besluta en mindre ökning i det av Kungl. Maj:t föreslagna procentuella tillägget samt om i samband härmed det absoluta maximibeloppet höjdes. Visserligen skulle därigenom löntagarna ingalunda beredas en mot de stegrade utgifterna svarande inkomstökning, men de komme i många fall att skyddas mot de värsta följderna av dyrtiden. De ökade kostnaderna härför skulle säkerligen mer än uppvägas av den vinst i ekonomiskt och socialt hänseende, som, på sätt nyss påpekats, kan väntas.

På grund av vad sålunda anförts, får jag hemställa,

att riksdagen ville besluta, att det i nådiga propositionen, nr 129, föreslagna krigstidstillägget bestämmes till 20 procent å de i avlöningen ingående kontanta förmånerna av angivet slag, samt att högsta beloppet av krigstidstillägg ävensom av krigstidstillägg och krigstidshjälp sammanlagda bestämmes till 800 kronor.

Stockholm den 29 mars 1917.

Erik Röing.
